Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (sedmo prošireno vijeće)

23. veljače 2022.*

„Izvanugovorna odgovornost – Tržišno natjecanje – Tržišta međunarodnih usluga brze dostave malih paketa u EGP-u – Koncentracija – Odluka kojom se koncentracija proglašava nespojivom s unutarnjim tržištem – Poništenje odluke presudom Općeg suda – Opće upućivanje na druge podneske – Tužbeni razlozi i prigovori koje je treća osoba istaknula u drugom predmetu – Dokazi podneseni u replici – Nepostojanje opravdanja za kašnjenje – Nedopuštenost – Dovoljno ozbiljna povreda pravnog pravila kojim se dodjeljuju prava pojedincima”

U predmetu T-540/18,

ASL Aviation Holdings DAC, sa sjedištem u Swordsu (Irska),

ASL Airlines (Ireland) Ltd, sa sjedištem u Swordsu,

koje zastupaju N. Travers, *SC*, H. Kelly, K. McKenna i R. Scanlan, *solicitors*,

tužitelji,

protiv

Europske komisije, koju zastupaju N. Khan, P. Berghe, M. Farley i R. Leupold Henning, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom zahtjeva na temelju članka 268. UFEU-a za naknadu štete koju su tužitelji navodno pretrpjeli zbog nezakonitosti Odluke Komisije C(2013) 431 od 30. siječnja 2013. o proglašenju koncentracije nespojivom s unutarnjim tržištem i s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/M.6570 – UPS/TNT Express),

OPĆI SUD (sedmo prošireno vijeće),

u sastavu: S. Papasavvas, predsjednik, R. da Silva Passos, I. Reine, L. Truchot i M. Sampol Pucurull (izvjestitelj), suci,

tajnik: E. Artemiou, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 29. listopada 2020.,

* Jezik postupka: engleski

donosi sljedeću

Presudu

Okolnosti spora

1 TNT Express NV (u daljnjem tekstu: TNT) pokrenuo je 26. travnja 2012., uoči spajanja s društvom United Parcel Service, Inc. (u daljnjem tekstu: UPS), pregovore s društvima ASL Aviation Holdings DAC, prije pod nazivom ASL Aviation Group Ltd, i ASL Airlines (Ireland) Ltd, prije pod nazivom Air Contractors Ireland Ltd, kako bi na ta društva (u daljnjem tekstu zajedno: ASL ili tužitelji) prenio svoju djelatnost zračnog prijevoza. Razlog tih pregovora bila je zabrana subjektima iz trećih zemalja, poput UPS-a, da obavljaju usluge zračnog prijevoza u Europskoj uniji, propisana člankom 4. točkom (f) Uredbe (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL 2008., L 293, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 8., str. 164.).

2 Europska komisija je 26. lipnja 2012. objavila prethodnu prijavu koncentracije (predmet COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (SL 2012., C 186, str. 9.) u skladu s člankom 4. Uredbe Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL 2004., L 24, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 5., str. 73.), kako je provedena Uredbom Komisije (EZ) br. 802/2004 od 7. travnja 2004. (SL 2004., L 133, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 8., svezak 5., str. 95.).

3 Tužitelji su 15. studenoga 2012. s TNT-om sklopili dva sporazuma (u daljnjem tekstu zajedno: sporazumi iz 2012.):

– sporazum o stjecanju naslovljen „UPS-SPA” (u daljnjem tekstu: sporazum UPS-SPA), prema kojem je ASL, nakon dovršetka transakcije između UPS-a i TNT-a, trebao steći 100 % društava TNT Airways SA/NV i Pan Air Lineas Aereas SA;

– sporazum o uslugama naslovljen „UPS-ATSA”, prema kojem bi, nakon dovršetka transakcije između UPS-a i TNT-a te sporazuma UPS-SPA, ASL pružao UPS-u i trećima usluge zračnog prijevoza tijekom pet godina zahvaljujući resursima društva TNT Airways za zračne aktivnosti koje je ASL stekao na temelju sporazuma UPS-SPA.

4 Kao datum stupanja na snagu sporazuma iz 2012. bio je utvrđen 1. veljače 2013., pod uvjetom da Komisija izjavi da je koncentracija između UPS-a i TNT-a spojiva s unutarnjim tržištem.

5 UPS je 16. studenoga 2012. obavijestio Komisiju o sklapanju sporazuma iz 2012.

6 Komisija je 11. siječnja 2013. obavijestila UPS da namjerava zabraniti planiranu koncentraciju između njega i TNT-a.

7 UPS je 14. siječnja 2013. objavio tu informaciju u priopćenju za medije.

8 Komisija je 30. siječnja 2013. donijela odluku C(2013) 431 o proglašenju koncentracije nespojivom s unutarnjim tržištem i s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u (predmet COMP/M.6570 – UPS/TNT Express) (u daljnjem tekstu: sporna odluka). Smatrala je da bi koncentracija između

UPS-a i TNT-a predstavljala bitno ograničavanje stvarnog tržišnog natjecanja na tržištima predmetnih usluga u petnaest država članica, odnosno u Bugarskoj, Češkoj Republici, Danskoj, Estoniji, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Malti, Nizozemskoj, Poljskoj, Rumunjskoj, Sloveniji, Slovačkoj, Finskoj i Švedskoj.

9 UPS je istoga dana u priopćenju za medije objavio da odustaje od predložene koncentracije.

10 Dana 5. travnja 2013. UPS je Općem sudu podnio tužbu za poništenje sporne odluke, upisanu pod brojem T-194/13.

11 Komisija je 12. svibnja 2015. objavila verziju sporne odluke koja nije povjerljiva.

12 Dana 4. srpnja 2015. Komisija je objavila prethodnu prijavu koncentracije (predmet M.7630 – FedEx/TNT Express) (SL 2015., C 220, str. 15.) u vezi s transakcijom kojom je FedEx Corp. trebao steći TNT.

13 Komisija je 8. siječnja 2016. donijela odluku kojom je koncentraciju proglasila spojivom s unutarnjim tržištem i s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u (predmet M.7630 – FedEx/TNT Express), čiji je sažetak bio objavljen u *Službenom listu Europske unije* (SL 2016., C 450, str. 12.), u vezi s transakcijom između FedExa i TNT-a.

14 FedEx i tužitelji su 5. veljače 2016. sklopili sporazum kojim su tužitelji stekli TNT-ove resurse za zračne aktivnosti i sporazum o pružanju usluga zračnog prijevoza FedExu.

15 Opći je sud presudom od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144), poništio spornu odluku.

16 Komisija je 16. svibnja 2017. podnijela žalbu protiv presude od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144), koju je Sud odbio presudom od 16. siječnja 2019., Komisija/United Parcel Service (C-265/17 P, EU:C:2019:23).

Postupak i zahtjevi stranaka

17 Tužitelji su 11. rujna 2018. podnijeli ovu tužbu tajništvu Općeg suda.

18 Budući da je sastav Općeg suda izmijenjen odlukom od 17. listopada 2019., predsjednik Općeg suda je, u skladu s člankom 27. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda, dodijelio predmet novom sucu izvjestitelju, raspoređenom u sedmo vijeće.

19 Na prijedlog sedmog vijeća Opći sud je u skladu s člankom 28. Poslovnika odlučio uputiti predmet na odlučivanje proširenom sastavu suda.

20 Na prijedlog suca izvjestitelja Opći sud (sedmo prošireno vijeće) odlučio je otvoriti usmeni dio postupka te je, u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika, strankama postavio pitanja u pisanom obliku. Stranke su na ta pitanja odgovorile u za to određenim rokovima.

21 Tužitelji su na raspravi izjavili da smanjuju visinu svojeg zahtjeva za naknadu štete zbog elemenata koji su se pojavili nakon podnošenja tužbe, što je zabilježeno u zapisniku s rasprave.

22 Tužitelji od Općeg suda zahtijevaju da:

– utvrdi da je Komisija odgovorna, na temelju članka 268. UFEU-a i članka 340. drugog stavka UFEU-a, za pretrpljenu štetu u iznosu od 93 881 731 eura ili bilo kojem drugom iznosu koji Opći sud smatra prikladnim, zbog nezakonitosti sporne odluke;

– naloži Komisiji plaćanje zateznih kamata koje teku od dana objave presude Suda kojom se odlučuje o ovoj tužbi do potpune isplate po stopi koju za glavne operacije refinanciranja određuje Europska središnja banka (ESB) uvećanoj za dva postotna poena na iznos od 93 881 731 eura ili bilo koji drugi iznos koji Opći sud smatra prikladnim; i

– naloži Komisiji snošenje troškova.

23 Komisija od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu,

– naloži tužiteljima snošenje troškova.

Pravo

24 Tužitelji zahtijevaju da im se naknadi izgubljena dobit koja je posljedica nemogućnosti izvršavanja sporazuma iz 2012. sklopljenih s TNT-om, do čega je došlo zbog donošenja sporne odluke kojom se transakcija između UPS-a i TNT-a proglašava nespojivom s unutarnjim tržištem.

25 U prilog tom zahtjevu tužitelji su naveli da je Komisija počinila dovoljno ozbiljnu povredu njihovih i UPS-ovih temeljnih prava (prvi i drugi tužbeni razlog) kao i teške i očite pogreške u ocjeni koncentracije između UPS-a i TNT-a (treći tužbeni razlog), nakon čega su istaknuli da su im te nezakonitosti izravno prouzročile štetu (četvrti tužbeni razlog) te tu štetu procijenili (peti tužbeni razlog).

26 Komisija prigovara da je tužba djelomično zastarjela i djelomično nedopuštena te da je u svakom slučaju neosnovana.

Uvodne napomene

27 Na temelju članka 340. drugog stavka UFEU-a, u pogledu izvanugovorne odgovornosti Unija je, u skladu s općim načelima koja su zajednička pravima država članica, dužna naknaditi svaku štetu koju njezine institucije ili službenici prouzroče pri obavljanju svojih dužnosti.

28 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Unije uvjetovano je kumulativnim ispunjenjem triju pretpostavki, odnosno time da povrijeđeno pravno pravilo ima za cilj pojedincima dodijeliti prava i da je povreda dovoljno ozbiljna, da je dokazano postojanje štete i, naposljetku, da postoji izravna uzročna veza između povrede štetnikove obveze i štete koju su pretrpjeli oštećenici (presuda od 13. prosinca 2018., Europska unija/Kendrion, C-150/17 P, EU:C:2018:1014, t. 117.; vidjeti također u tom smislu presudu od 4. srpnja 2000., Bergaderm i Goupil/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, t. 39. do 42.). Kumulativnost tih pretpostavki podrazumijeva da izvanugovorna odgovornost Unije ne može nastati ako jedna od

njih nije ispunjena (vidjeti u tom smislu presude od 9. rujna 1999., Lucaccioni/Komisija, C-257/98 P, EU:C:1999:402, t. 63. i 64. i od 15. lipnja 2000., Dorsch Consult/Vijeće i Komisija, C-237/98 P, EU:C:2000:321, t. 54.).

29 U ovom slučaju valja istaknuti da se argumentacija tužiteljâ koja se temelji na tome da je Komisija ozbiljno povrijedila njihova i UPS-ova temeljna prava kao i na tome da je u ocjeni koncentracije između UPS-a i TNT-a počinila teške i očite pogreške odnosi na prvu pretpostavku za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Unije, dok se argumentacija koja se temelji na tome da su im te nezakonitosti izravno prouzročile štetu odnosi na treću pretpostavku, a ona koja se odnosi na procjenu te štete pak na drugu.

30 Prije ispitivanja prve pretpostavke valja utvrditi vezu između ove tužbe za naknadu štete i tužbe u predmetu T-834/17.

31 Tužitelji tvrde da su sporazumi iz 2012. bili raskinuti zbog donošenja sporne odluke kojom se Komisija usprotivila transakciji između UPS-a i TNT-a. Budući da je Opći sud tu odluku poništio zbog povrede UPS-ovih prava obrane, tužitelji smatraju da je nezakonito donošenje sporne odluke izravan uzrok nemogućnosti izvršenja sporazuma iz 2012. koji su bili ključni za provedbu koncentracije između UPS-a i TNT-a. Tužitelji tvrde da im je zbog te nezakonite odluke uskraćena korist koju su očekivali ostvariti od tih sporazuma odnosno, u najmanjoj mjeri, mogućnost da takvu korist ostvare. Tužitelji stoga zahtijevaju naknadu izgubljene dobiti koju smatraju da su pretrpjeli.

32 Tužitelji se u biti pozivaju na dvije nezakonitosti kao događaje koji su doveli do izvanugovorne odgovornosti Unije. Prvi se odnosi na povredu temeljnih prava, konkretno UPS-ovih prava obrane, do koje je došlo zbog toga što Komisija nije priopćila ekonometrijski model koji je u spornoj odluci upotrijebljen za analizu učinaka koncentracije na cijene. Tu je nezakonitost Opći sud utvrdio u presudi od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144). Druga navodna nezakonitost leži u pogreškama u ocjeni koncentracije između UPS-a i TNT-a koje je UPS naveo u svojoj tužbi za naknadu štete u predmetu T-834/17. Te su pogreške učinjene u vezi s analizom učinaka koncentracije na cijene, učinkovitosti i FedExove situacije.

33 Tužitelji tako tvrde da povreda UPS-ovih prava obrane koju je Opći sud utvrdio u presudi od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144) i pogreške u ocjeni koje je UPS naveo u prilog svojoj tužbi za naknadu štete u predmetu T-834/17 dokazuju da je Komisija počinila dovoljno ozbiljne povrede. U tom se pogledu pozivaju na bliske veze između ove tužbe za naknadu štete i one koju je UPS podnio u predmetu T-834/17 te objašnjavaju da su imali samo vrlo ograničen pristup Komisijinim ocjenama zato što nisu intervenirali u potporu UPS-ovoj tužbi za poništenje u predmetu u kojem je donesena presuda od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144). Tužitelji su na raspravi izjavili da prihvaćaju činjenicu da je njihova tužba usko povezana s tužbom podnesenom u predmetu T-834/17.

34 S obzirom na ta uvodna razmatranja valja ispitati navodne dovoljno ozbiljne povrede sadržane u spornoj odluci, kako su navedene u prvim trima tužbenim razlozima.

Prva pretpostavka za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Unije

35 Dovoljno ozbiljna povreda pravnog pravila kojemu je cilj dodjela prava pojedincima postoji kad institucija o kojoj je riječ očito i grubo ne poštuje granice svoje diskrecijske ovlasti, pri čemu su elementi koje u tom pogledu treba uzeti u obzir osobito složenost situacija koje treba urediti, stupanj jasnoće i preciznosti povrijeđenog pravila kao i opseg margine prosudbe koja je tim pravilom ostavljena tijelima Unije (presude od 19. travnja 2007., Holcim (Deutschland)/Komisija, C-282/05 P, EU:C:2007:226, t. 50. i od 30. svibnja 2017., Safa Nicu Sepahan/Vijeće, C-45/15 P, EU:C:2017:402, t. 30.).

36 Zahtjev dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila Unije proizlazi iz nužnosti odvagivanja između, s jedne strane, zaštite pojedinaca od nezakonitih djelovanja institucija i, s druge strane, manevarskog prostora koji se potonjima mora priznati kako se ne bi onemogućilo njihovo djelovanje (presuda od 10. rujna 2019., HTTS/Vijeće, C-123/18 P, EU:C:2019:694, t. 34.).

37 To je odvagivanje tim važnije jer Komisija mora definirati i provoditi politiku Unije u području tržišnog natjecanja te u tu svrhu raspolaže diskrecijskom ovlašću (presuda od 23. travnja 2009., AEPI/Komisija, C-425/07 P, EU:C:2009:253, t. 31.).

38 Točno je da bi olakšavanje utvrđivanja odgovornosti Unije proširivanjem pojma dovoljno ozbiljne povrede prava Unije na svaku povredu zakonske obveze koja se, koliko god bila vrijedna žaljenja, može objasniti, među ostalim, objektivnim ograničenjima kojima Komisija podliježe, moglo ugroziti, ili čak spriječiti, djelovanje te institucije u području kontrole koncentracija. Međutim, osobama koje su pretrpjele štetu zbog Komisijina postupanja mora se priznati pravo na naknadu štete kada je riječ o djelovanju koje je, bez opravdanja ili objektivnog objašnjenja, očito protivno pravnom pravilu te ozbiljno šteti interesima tih osoba (vidjeti u tom smislu presude od 11. srpnja 2007., Schneider Electric/Komisija, T-351/03, EU:T:2007:212, t. 123. i 124. i od 9. rujna 2008., MyTravel/Komisija, T-212/03, EU:T:2008:315, t. 42. i 43.).

39 Takva definicija praga za utvrđenje izvanugovorne odgovornosti Unije može zaštititi manevarski prostor i slobodu ocjene kojima Komisija mora raspolagati, kako prilikom donošenja svojih diskrecijskih odluka tako i prilikom tumačenja i primjena relevantnih odredbi prava Unije u području tržišnog natjecanja, a da se pritom, međutim, ne ostavlja trećim osobama da snose teret posljedica očitih i neispričivih povreda (vidjeti u tom smislu presudu od 11. srpnja 2007., Schneider Electric/Komisija, T-351/03, EU:T:2007:212, t. 125.).

40 Tako do nastanka izvanugovorne odgovornosti Unije može dovesti samo utvrđenje nepravilnosti koju u sličnim okolnostima uobičajeno oprezno i pažljivo upravno tijelo ne bi počinilo (presuda od 10. rujna 2019., HTTS/Vijeće, C-123/18 P, EU:C:2019:694, t. 43.).

Navodna dovoljno ozbiljna povreda UPS-ovih i tužiteljevih temeljnih prava

41 Tužitelji tvrde da povreda UPS-ovih prava obrane koju je Opći sud utvrdio u presudi od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144), čini dovoljno ozbiljnu povredu koja može dovesti do izvanugovorne odgovornosti Unije, što Komisija osporava.

42 Točno je da je presuđeno da je Komisija povrijedila UPS-ova prava obrane time što ga nije obavijestila o konačnoj verziji svojeg ekonometrijskog modela, što je dovelo do poništenja spone odluke u cijelosti (presuda od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija, T-194/13, EU:T:2017:144, t. 221. i 222.).

43 Međutim, valja podsjetiti na to da je, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Općeg suda, potrebno da zaštita koju daje pravilo na koje se poziva u prilog tužbi bude stvarna u odnosu na osobu koja se na njega poziva te stoga da je ta osoba među onima kojima dotično pravilo dodjeljuje prava. Kao temelj za naknadu štete ne može se prihvatiti pravno pravilo koje od nezakonitosti ne štiti pojedinca koji se na njega poziva, nego nekog drugoga (presude od 12. rujna 2007., Nikolaou/Komisija, T-259/03, neobjavljena, EU:T:2007:254, t. 44.; od 14. prosinca 2018., East West Consulting/Komisija, T-298/16, EU:T:2018:967, t. 142. i od 23. svibnja 2019., Steinhoff i dr./ESB, T-107/17, EU:T:2019:353, t. 77.).

44 U ovom slučaju tužitelji kao temelj svojeg zahtjeva za naknadu štete pak navode povredu UPS-ovih postupovnih prava, što, s obzirom na elemente navedene u točki 43. ove presude, nije moguće prihvatiti.

45 Tužitelji tvrde, međutim, da je Komisija nezakonito postupajući prema UPS-u također izravno povrijedila njihova temeljna prava, osobito ona koja proizlaze iz članaka 16., 17. i 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).

46 Međutim, nesporno je da tužitelji nisu sudjelovali u postupku kontrole koncentracije između UPS-a i TNT-a, i to iako ih se na temelju članka 18. stavka 4. Uredbe br. 139/2004 i članka 11. točaka (b) i (c) Uredbe br. 802/2004 moglo saslušati tijekom tog postupka. Tužitelji su u odgovoru na pitanja koja im je Opći sud s tim u vezi postavio potvrdili na raspravi da nisu sudjelovali u postupku iako su to mogli učiniti koristeći se tim sredstvom. U tim se okolnostima tužitelji ne mogu pozivati na to da je Komisija povrijedila njihova postupovna prava, uključujući ona iz članka 41. Povelje, u postupku u kojem su odlučili da neće sudjelovati.

47 U svakom slučaju, također je važno istaknuti da obveza postupanja s dužnom pažnjom koju Komisija ima na temelju članka 41. Povelje podrazumijeva da uprava mora postupati s pažnjom i oprezom, ali da pritom ne mora otkloniti svaku štetu koja za gospodarske subjekte proizlazi iz ostvarenja uobičajenih komercijalnih rizika (presuda od 16. prosinca 2008., Masdar (UK)/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, t. 93.). Rizik da određena koncentracija ne dobije Komisijino prethodno odobrenje svojstven je svakom postupku kontrole koncentracija (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2009., Komisija/Schneider Electric, C-440/07 P, EU:C:2009:459, t. 203.). U tim se okolnostima stoga tužitelji ne mogu pozivati na to da Komisija prema njima nije postupala s dužnom pažnjom.

48 Kad je riječ o navodnoj povredi slobode poduzetništva i prava na vlasništvo iz članaka 16. i 17. Povelje, dovoljno je utvrditi da su se tužitelji ograničili na samo navođenje tog razloga nezakonitosti a da to nisu potkrijepili nikakvim pravnim argumentom. U nedostatku bilo kakve argumentacije kojom bi se dovela u pitanje valjanost sustava kontrole koncentracija iz Uredbe br. 139/2004, valja podsjetiti na to da je, kao što je to navedeno u točki 47. ove presude, rizik donošenja odluke o nespojivosti s unutarnjim tržištem svojstven svakom postupku kontrole.

49 S obzirom na te elemente, argumentacija koja se temelji na tome da je Komisija počinila dovoljno ozbiljnu povredu tužiteljevih i UPS-ovih temeljnih prava nije osnovana te je stoga treba odbiti.

Navodno postojanje ozbiljnih i očitih pogrešaka u ocjeni transakcije između UPS-a i TNT-a

50 U prilog toj argumentaciji tužitelji tvrde, upućujući na UPS-ove argumente i zahtjeve u predmetu T-834/17, da sporna odluka sadržava ozbiljne i očite pogreške u ocjeni, bez kojih su se sporazumi iz 2012. mogli provesti. Podredno tvrde da je Komisija povrijedila članke 16. i 17. Povelje time što je zabranila prijavljenu koncentraciju te ih je na taj način spriječila da provedu navedene sporazume.

51 Kao prvo, valja provjeriti je li ta argumentacija dopuštena s obzirom na upućivanje tužiteljâ na UPS-ove podneske, s jedne strane, i to što se čini da je potkrijepljena samo stručnim izvješćem koje je podneseno kao prilog replici, s druge strane.

– *Upućivanje na tužbene razloge i argumente koje je UPS istaknuo u predmetu T-834/17*

52 Zbog uske povezanosti između ove tužbe za naknadu štete i UPS-ove tužbe u predmetu T-834/17, tužitelji pozivaju Opći sud da se osloni na pravne razloge i činjenične elemente koje je UPS istaknuo u tom predmetu. U tom pogledu ističu da su imali samo vrlo ograničen pristup Komisijinim ocjenama jer nisu intervenirali u potporu UPS-ovoj tužbi za poništenje.

53 Komisija prigovara da tužitelji u tom pogledu nisu iznijeli svoju argumentaciju sa svom potrebnom jasnoćom. Ograničili su se na tvrdnju da bi, u slučaju da nisu bile počinjene ukratko navedene navodne nezakonitosti, transakcija između UPS-a i TNT-a bila odobrena, što bi im omogućilo da od sporazuma iz 2012. ostvare dobit. Prema Komisijinu mišljenju, budući da nisu iznijeli vlastitu pravnu analizu i podnijeli dokaze u prilog svojoj argumentaciji, tužitelji ne mogu uputiti Opći sud na tužiteljeva očitovanja u predmetu T-834/17.

54 U tom pogledu valja podsjetiti na to da na temelju članka 21. Statuta Suda Europske unije i članka 76. točke (d) Poslovnika Općeg suda svaka tužba mora sadržavati naznaku predmeta spora i sažeti prikaz tužbenih razloga.

55 Sažeti prikaz tužbenih razloga, kako bi zajamčio pravnu sigurnost i dobro sudovanje, mora biti dovoljno jasan i precizan da bi tuženiku omogućio da pripremi svoju obranu, a nadležnom sudu da donese odluku o tužbi (presuda od 11. rujna 2014., MasterCard i dr./Komisija, C-382/12 P, EU:C:2014:2201, t. 41.).

56 U tužbi se stoga mora precizno navesti u čemu se sastoji tužbeni razlog na kojemu se ona temelji, tako da njegovo samo apstraktno navođenje ne udovoljava zahtjevima Poslovnika (vidjeti presudu od 11. rujna 2014., Gold East Paper i Gold Huasheng Paper/Vijeće, T-444/11, EU:T:2014:773, t. 93. i navedena sudska praksa).

57 U ovom slučaju predmetna argumentacija se u biti sastoji od upućivanja na UPS-ovu tužbu u predmetu T-834/17.

58 Kada bi se dopustili tužbeni razlozi koji u tužbi nisu izričito navedeni jer ih je treća osoba istaknula u drugom predmetu, na koji se u tužbi upućuje, tada bi se dopustilo zaobilaženje gorenavedenih bitnih zahtjeva iz članka 76. točke (d) Poslovnika (presuda od 14. prosinca 2005., Honeywell/Komisija, T-209/01, EU:T:2005:455, t. 64.).

59 Naime, valja istaknuti da je istovjetnost stranaka, osobito tužitelja, u obama predmetima bitan uvjet dopuštenosti tužbenih razloga koji su navodno istaknuti upućivanjem na podneske u drugom predmetu (presuda od 14. prosinca 2005., Honeywell/Komisija, T-209/01, EU:T:2005:455, t. 67.).

60 Tužitelji pak tvrde da se okolnosti ovog predmeta razlikuju od onih u kojima je donesena presuda od 14. prosinca 2005., Honeywell/Komisija (T-209/01, EU:T:2005:455), u tome što se Honeywellovo upućivanje jasno odnosilo na pravne razloge, dok se u ovoj tužbi tužitelji ne temelje na pravnim razlozima koje je istaknuo UPS, nego na relevantnim činjenicama predmeta.

61 Međutim, dovoljno je utvrditi da, suprotno onomu što tvrde tužitelji, njihova tužba sadržava općenito upućivanje na UPS-ovu tužbu u predmetu T-834/17 kako bi se dokazalo da je Komisija počinila više ozbiljnih i očitih pogrešaka u svojoj meritornoj ocjeni koncentracije između UPS-a i TNT-a, koje utječu na valjanost sporne odluke kad je riječ o analizi koncentracije cijena, ocjeni učinkovitosti, ocjeni FedExove konkurentnosti i analizi blizine konkurencije. To se upućivanje podudara s navođenjem tužbenih razloga i glavnih argumenata koji se nalaze u obavijesti o tužbi podnesenoj 29. prosinca 2017. u predmetu T-834/17, kako je objavljena u Službenom listu (SL 2018., C 72, str. 41.).

62 Iz prethodno navedenog proizlazi da je općenito upućivanje tužiteljâ na UPS-ovu tužbu u predmetu T-834/17 nedopušteno.

63 Osim toga, u dijelu u kojem tužitelji tvrde da su dobili samo vrlo ograničen pristup Komisijinim ocjenama kako bi sastavili tužbu, dovoljno je podsjetiti na to da, kao što je to navedeno u točki 46. ove presude, tužitelji nisu sudjelovali u postupku kontrole koncentracije između UPS-a i TNT-a iako su tu mogućnost imali. Štoviše, oni priznaju da ni u jednom trenutku nisu zatražili da interveniraju u potporu UPS-ovu zahtjevu za poništenje u predmetu u kojem je donesena presuda od 7. ožujka 2017., United Parcel Service/Komisija (T-194/13, EU:T:2017:144).

– *Dopuštenost izvješća društva Copenhagen Economics*

64 Tužitelji su replici priložili stručno izvješće društva Copenhagen Economics naslovljeno „Assessment of economic analysis of the European Commission in the UPS-TNT case” (Ocjena Komisijine ekonomske analize u predmetu UPS-TNT) od 8. srpnja 2019. Komisija se protivi nepravodobnom podnošenju tog izvješća, koje smatra neopravdanim. Zahtijeva da se taj dokument odbaci kao nedopušten.

65 Tužitelji tvrde da je to izvješće dopušteno. Ono ne predstavlja novi dokaz, već objedinjuje dokaze koji su Općem sudu već bili podneseni. Njegovo podnošenje opravdano je potrebom davanja odgovora na odgovor na tužbu i osiguranja njihova prava da budu saslušani.

66 Valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 76. točkom (f) Poslovnika, svaka tužba treba sadržavati po potrebi dokaze i dokazne prijedloge. Člankom 85. stavkom 1. Poslovnika pojašnjava se da se dokazi i dokazni prijedlozi podnose u okviru prve razmjene podnesaka. U članku 85. stavku 2. tog Poslovnika dodaje se da stranke mogu podnositi dokaze i stavljati dokazne prijedloge u prilog svojim argumentima i u replici i u odgovoru na repliku, pod uvjetom da opravdaju kašnjenje u podnošenju takvih dokaza odnosno stavljanju dokaznih prijedloga.

67 Iako u skladu s pravilom o prekluziji predviđenim u članku 85. stavku 1. Poslovnika stranke moraju obrazložiti kašnjenje u podnošenju svojih dokaza ili novih dokaznih prijedloga, sud Unije ovlašten je provjeriti osnovanost obrazloženja kašnjenja u podnošenju tih dokaza ili dokaznih prijedloga i, ovisno o slučaju, njihov sadržaj i, kada to nepravodobno podnošenje nije u dovoljnoj mjeri opravdano ili utemeljeno, odbiti ih. Nepravodobno podnošenje dokaza ili dokaznih prijedloga jedne stranke može se, među ostalim, opravdati time da ta stranka nije mogla prije raspolagati predmetnim dokazima ili ako nepravodobno podnošenje dokaza protivne stranke opravdava da se spis dopuni kako bi se osiguralo poštovanje načela kontradiktornosti (presuda od 16. rujna 2020., BP/FRA, C-669/19 P, neobjavljena, EU:C:2020:713, t. 41.).

68 U ovom slučaju tužitelji u replici tvrde da su dostavili izvješće društva Copenhagen Economics kako bi dokazali, među ostalim, da Komisijin pristup, kako u pogledu nepriopćavanja UPS-u konačnog ekonometrijskog modela tako i zbog neprikladne primjene tog modela za meritorno odlučivanje da prijavljenu koncentraciju treba zabraniti, toliko bitno odstupa od najboljih praksi i njezine vlastite prakse u ranijim i kasnijim predmetima da njezin pristup u spornoj odluci čini očito nerazumnim.

69 Iz replike stoga proizlazi da se tim izvješćem nastoji potkrijepiti argumentacija koja se temelji na tome da je Komisija prilikom ocjene koncentracije između UPS-a i TNT-a počinila ozbiljne i očite pogreške, u prilog kojoj tužitelji u tužbi, osim općenitog upućivanja na UPS-ove tužbene razloge i argumente u predmetu T-834/17, nisu iznijeli nikakvu drugu argumentaciju niti podnijeli ikakve dokazne prijedloge. Iz toga slijedi da su tužitelji bez opravdanja nepravodobno podnijeli izvješće društva Copenhagen Economics i da se to izvješće ne može smatrati dokazom o protivnom ili dopunom dokaznih prijedloga nakon dokaza o protivnom protivne stranke.

70 U tim okolnostima izvješće društva Copenhagen Economics treba proglasiti nedopuštenim zbog nepravodobnog i neopravdanog podnošenja.

71 Budući da tužitelji, osim upućivanja na UPS-ove tužbene razloge i argumente u predmetu T-834/17 i izvješća društva Copenhagen Economics, nisu istaknuli nijedan element u prilog tvrdnji o pogreškama u ocjeni koje je navodno počinila Komisija, valja utvrditi da argumentacija koja se temelji na tome da je Komisija prilikom ocjene koncentracije između UPS-a i TNT-a počinila ozbiljne i očite pogreške nije potkrijepljena.

72 Stoga, tu argumentaciju treba odbiti u cijelosti.

73 Budući da tužitelji nisu dokazali da sporna odluka sadržava dovoljno ozbiljne povrede, jedna od triju kumulativnih pretpostavki potrebnih za utvrđenje izvanugovorne odgovornosti Unije nije ispunjena, tako da tužba nije osnovana.

74 S obzirom na sve prethodno navedeno, tužba se odbija a da pritom nije potrebno ispitati argumentaciju tužiteljâ iznesenu u okviru četvrtog i petog tužbenog razloga, kojom se nastoji dokazati postojanje štete i uzročne veze. Budući da je tužba neosnovana, nije potrebno odlučiti o tome jesu li zahtjevi tužiteljâ zastarjeli (vidjeti u tom smislu presudu od 13. srpnja 1961., Meroni i dr./Visoko tijelo, 14/60, 16/60, 17/60, 20/60, 24/60, 26/60 i 27/60 i 1/61, EU:C:1961:16, str. 341.).

Troškovi

75 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da tužitelji nisu uspjeli u postupku, valja im naložiti snošenje troškova postupka, u skladu s Komisijinim zahtjevom.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (sedmo prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Tužba se odbija.**

2. **Društvima ASL Aviation Holdings DAC i ASL Airlines (Ireland) Ltd nalaže se snošenje troškova.**

Papasavvas da Silva Passos Reine

Truchot Sampol Pucurull

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 23. veljače 2022.

Potpisi